

EU tietosuoja-asetus 2016/679

Kansallinen liikkumavara

25.4.2018

Anita Rättyä

Yhteistyöllä parempiin palveluihin

jokiICT

Joki ICT Oy

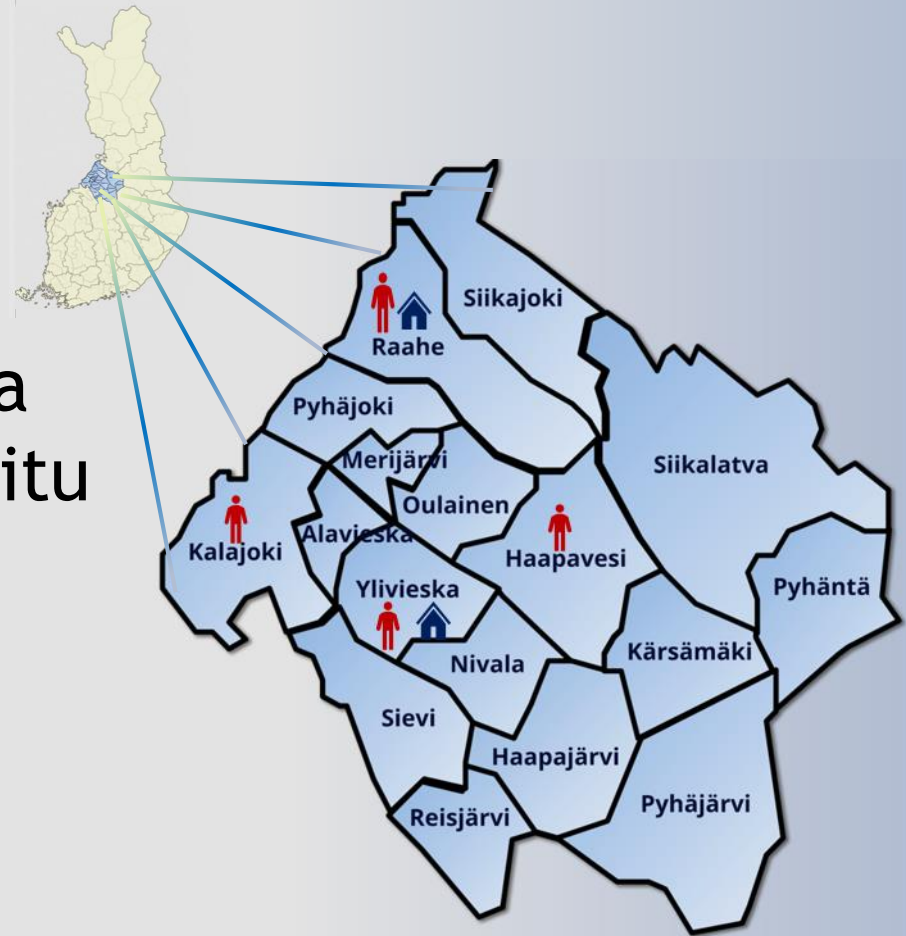
- Paikallista julkishallintoa sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä palveleva ICT- ja asiantuntijapalvelujen tuottaja.
- 100 % kuntien omistama yhtiö

Joki ICT Oy

 12 työntekijää

 Raahе, Ylivieska

- Kuntayhteistyön pohjana niiden tarpeisiin optimoitu kuntaverkko

Joki ICT Oy
Ratakatu 1, 84100 Ylivieska
petri.kinnunen@jict.fi
puhelin: 044 729 1419
www.jict.fi

Yhteistyöllä parempiin palveluihin

jokiICT

Palveluja mm.

- ICT-palvelut
 - Kuntaverkko -yhteydet
 - palvelinkapasiteetit ja laitetilat
- Kattavat verkkosivupalvelut
- Asiantuntijapalvelut
 - verkkoarkkitehtuuri ym. ICT suunnittelutyöt
 - tietosuoja- ja tietoturvapalvelut

Tietosuoja-asetus (2016/679)

Kansallinen liikkumavara

- Tietosuoja-asetuksen (EU, 2016/679) tavoitteet
- Havaintoja siirtymäkauden päättyessä
- Henkilötietojen käsittelysopimukset
- Konkreettista tekemistä nyt
- Kansallinen liikkumavara
- Kohti parempaa tietojenkäsittelyä ja turvallisempia tietojärjestelmiä

YKSITYISYYDENSUOJA

Perustuslain turvaama oikeus

Turvattu
yksityiselämä,
kunnia ja
kotirauha

Kirjeen, puhelun ja muun
luottamuksellisen viestin salaisuuden
loukkaamattomuus

KYBERTURVALLISUUS

IoE = Internet of Everything

Painopisteenä
tietoverkkojen
kautta tulevien uhkien
pienentäminen ja
torjuminen

TIETOSUOJA

Rekisterinpitäjät -Henkilötietojen käsittelijät

Henkilöistä kerättyä tietoa tulee
suojata oikeudettomalta tai henkilöä
vahingoittavalta käytöltä ja tietoja
tulee käsitellä tarkoituksenmukaisesti

TIETOTURVALLISUUS

Hallinnolliset, tekniset ja fyysiset toimenpiteet

Painopisteenä
manuaalisen ja
digitaalisen
tietoaineiston
suojaaminen

Asetuksen tavoitteita

- Velvoittaa rekisterinpitäjiä suojelemaan henkilötietoja
- Vahvistaa ihmisten oikeuksia hallita omia henkilötietojaan

- Vastata digitalisaation ja globalisaation tuomiin tietosuojahaasteisiin
- EU maiden tietosuojasääntelyn yhdenmukaistaminen
- Vahvistaa EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden kehitystä

Havaintoja

- Suomen henkilötietolaki 1999/523 ja henkilötietojen käsittelyä koskevat erityislait jo ennestään tiukkoja
- Mikä sitten muuttuu?

KAIKKI.

Future is
being made
today.

EI MIKÄÄN.

Siirtymäkauden päättyminen

**GDPR...,
25.5.2018.**

MIMIMIMI!

Dr, Bunsen Honeydew

Beaker

Digitalisaation ja globalisaation haasteet

Pitkäjänteistä työtä vaativa kenttä

- Tietojärjestelmien ja palveluntarjoajien verkottuneisuus
- Vastuiden rajat?

Tilanne nyt

- Sanktioiden pelko ohjavana tekijänä
- Tulkinnanvaraisuus hämmentää
- Toimialakohtaiset käytäntösäännöt puuttuvat
- Ohjelmistotalot tarjoavat aktiivisesti tietosuoja-sopimuksia rekisterinpitäjille

28a Käsittely rp:n lukuun

Vastuu rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta, informointi- ja ilmoitus-velvollisuudesta, tietoturvasta...

Sopimus: voidaan myös toteuttaa kokonaan tai osittain EU komission hyväksymällä vakiosopimuslausekkeella.

Rekisterin-
pitäjä

Käsittelijä EI
rp:n alaisuudessa

Palveluketjun muut
henkilötietojen
käsittelijät

Tarvitaan ennakkolupa
toisten palvelujen
käyttöön

EU:n ulkopuolella?

Toteuttaa tekniset ja organisatoriset toimet; auttaa täyttämään asetuksen vaatimukset ja rekisteröidyn oikeudet

Vastuussa palveluketjun muiden jäsenten vaatimuksenmukaisuudesta

Edustaja

Henkilötietojen käsittelysopimus

- Käsittelyn kohde ja kesto
- Käsittelyn luonne ja tarkoitus
- Henkilötietojen tyyppi ja rekisteröityjen ryhmät
- Rekisterinpitäjän velvollisuudet ja oikeudet

Käsittelijän velvoitteita

- Mm. kun kyseessä siirto 3:iin maihin -> noudattaa RP:n ohjeistusta
- salassapitovelvollisuus
- Tietoturvan toteuttaminen
- Auttaa rekisterinpitäjää toteuttamaan rekisteröidyn oikeuksia
 - oikeus poistaa, tarkistaa tiedot jne.

Sovitaan, että käsittelijä

- Auttaa noudattamaan RP:ää tietoturvan, vaikutustenarvioinnin ja ennakkokuulemisen velvoitteissa (32a-36a)
- Poistaa tai palauttaa henkilötiedot RP:n valinnan mukaan
- Antaa tiedot, joita RP tarvitsee osoittaakseen, että henkilötietojen käsittelijä on luotettava

Sovitaan, että käsittelijä

- Alihankintaketjussa henkilötietojen käsittelijä on vastuussa toisen käsittelijän velvoitteiden suorittamisesta suhteessa rekisterinpitäjään
- Takeiden antamisen osatekijänä: komission hyväksymät käytäntösäännöt tai sertifiointimekanismi

Konkreettista tekemistä nyt

Rekisterinpitäjä

- Luo edellytykset hyvälle tietosuojatyölle;
- arvioi resurssitarve, tarkista vastuut ja prosessit,
- huolehdi koulutuksista ja ohjeista, valvonnasta

Ota selvää henkilötietojen sopimusten vaatimuksista ja tarkista tarjotut sopimusehdotukset huolellisesti.

Käsittelijä rp:n alaisuudessa

- Mieti, voitko toimia vielä huolellisemmin kuin aikaisemmin
- Ole aktiivinen: kerro rekisterinpitäjälle, jos havaitset kehittämiskohteita

RISKIPERUSTEISUUS

Konkreettista tekemistä nyt

- Jos esim. yli 250 henkilöä tai riskiarviointi edellyttää (30a5)
 - Tee rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän ”Seloste käsittelytoimista” (30a)
 - nimeä tietosuojavastaava (37a)
 - 25.5. jälkeen ilmoita yhteystiedot Tietosuojavirastoon

Konkreettista tekemistä nyt

- Tarkista nykytila; löytyykö tilanteita, joissa rekisteröidyn oikeuksia ei voida toteuttaa
 - Ilmoitusvelvollisuus Tietosuojavirastoon (25.5. jälkeen)
- ”Tietotilinpäätös” -> suositellaan
 - tekee asiat näkyväksi organisaatiolle ja valvovalle viranomaiselle

Liikkumavaraan liittyviä lakeja

- Tietosuojadirektiivi 6.5.2018
 - Henkilötietojen käyttö rikosasioissa
 - Kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä
- Esitys: Kansallinen tietosuojalaki 25.5.2018
 - Täydentää ja täsmentää tietosuoja-asetusta mm. julkisella sektorilla

Kansallinen liikkumavara

I LUKU: YLEISET SÄÄNNÖKSET

- Yleisasetus (EU 2016/679) ei koske
 - Luonnollisen henkilön henkilökohtaista tai kotitaloutta koskevaa toimintaa
 - Rikosasioiden soveltamisalaa
 - Unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimintaa
 - > asetuksen katvealueiden kattaminen

Kansallinen liikkumavara

II LUKU: PERIAATTEET

- 6a Käsittelyn oikeusperuste: yleinen etu
- 8a: Lapsen suostumuksen ehdot; ikäraja 13 -15 (EU 16 v.)
- 9a erityisten henkilöryhmien henkilötietojen käyttö (esim. vakuutusosalalla)

Kansallinen liikkumavara

- 10a Rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvä; oikeusvaateisiin liittyviin henkilötietojen käsittelyyn vakuutus- ja pankkisektori
 - väärinkäyttökisterit

Kansallinen liikkumavara

IV LUKU: REKISTERINPITÄJÄ JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELIJÄ

- 35a Tietosuojaa koskeva vaikutusten arviointi - toimii suojatoimena mm. vakuutusallalla
- 37a Tietosuojavastaavan nimittäminen
- 38a Tietosuojavastaavan asema; salassapitovelvollisuus

Kansallinen liikkumavara

- 43a Sertifiointielimet; Tietosuojavirasto akkreditoisi

VI LUKU: RIIPPUMATTOMAT VALVONTAVIRANOMAISET

- 51a-54a tietosuojavirasto, tietosuojavaltuutettu, apulaistietosuojavaltuutettu ja seuraamuslautakunnan jäsenet.
- Valtuudet ilmoittaa syytteeseen panoa varten

Kansallinen liikkumavara

VII LUKU: YHTEISTYÖ JA YHDEMUKAISUUS

- Selvitettävää, voiko johtava valvontaviranomainen valvoa toisen jäsenmaan rp:tä tai ht-käsittelijää

VIII LUKU: OIKEUSKEINOT, VASTUU JA SEURAAMUKSET

- 77a Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Kansallinen liikkumavara

- 78a Oikeus tehokkaisiin oikeussuoja-keinoihin valvontaviranomaista vastaan -
> viivästysvalituksen mahdollisuus
- 83a Hallinnollisten sakkojen määräämisen yleiset edellytykset -> suulliset kuulemiset; viranomaisen tai julkishallinnon elimen sakot?
- 84a Seuraamukset -> rikoslaki muutoksia

Kansallinen liikkumavara

IX LUKU: TIETOJENKÄSITTELYYN LIITTYVIÄ ERITYISTILANTEITA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

- 85a Käsittely ja sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus (journalismi)
- 87a Kansallisen henkilötunnuksen käsitteleminen (säilytetään)
- 88a Käsittely työsuhteen yhteydessä (nykyinen)

Kansallinen liikkumavara

- **89a** Yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia taikka tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevat suojaustoimet ja poikkeukset (oik. rajoittaminen=
- **90a** Salassapitovelvollisuus -> poikkeus; valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Liikkumavaraa ei ole

I LUKU: YLEISET SÄÄNNÖKSET

- 1a Asetuksen kohteet ja tavoitteet
- 7a: Suostumus

II LUKU: PERIAATTEET

- 11a Käsittely, joka ei edellytä tunnistamista

Ei liikkumavaraa

III LUKU: REKISTERÖITYJEN OIKEUDET

- Kaikki artiklat sellaisenaan sovellettavia

IV LUKU: REKISTERINPITÄJÄ JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELIJÄ

- 24a Rekisterinpitäjän vastuu
- 25a Sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuojaja

Ei liikkumavaraa

- 27a Unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden edustajat

IV LUKU: REKISTERINPITÄJÄ JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELIJÄ

- 41a Hyväksytyjen käytännesääntöjen seuranta
- 43a Sertifiointielimet (velvollisuus)

Ei liikkumavaraa

V LUKU: HENKILÖTIETOJEN SIIRTO KOLMANSIIN MAIHIN TAI KANSAINVÄLISILLE JÄRJESTÖILLE

- Kaikki artiklat sellaisenaan sovellettavia

Ei liikkumavaraa

VIII LUKU: OIKEUSKEINOT, VASTUU JA SEURAAMUKSET

- 81a Menettelyn keskeyttäminen
- 82a Vastuu ja oikeus korvauksen saamiseen
- 83a Hallinnollisten sakkojen määräämisen yleiset edellytykset
 - Viranomaisen sanktiot?

Ei liikkumavaraa

X LUKU: DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSET

- Kaikki artiklat sellaisenaan sovellettavia

XI LUKU: LOPPUSÄÄNNÖKSET

- Aikaisempien EU lakien kumoaminen ja uusien voimaansaattaminen
- Kaikki artiklat sellaisenaan sovellettavia

Kohti parempaa tietojen käsittelyä

Asetus vaikuttaa kokonaisvaltaisesti

- Prosesseihin
- Tietojärjestelmiin
- Sopimuksiin
- Ihmisten toimintaan

Toiminnan laatu kehittyy

Lisätietoja tietosuojauudistuksesta

www.tietosuoja.fi

<http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news-overview.cfm>

Tietosuojavaltuutettu
Reijo Aarnio

”Tietosuoja on iloinen asia.”

Kiitos mielenkiinnosta

Yhteistyöllä parempaan tietosuojaan.

Joki ICT Oy
Anita Rättyä
Tietosuoja-asiantuntija

anita.rattya@jict.fi
+358 40 646 0213

www.jict.fi